

Tânăra regizor pentru foarte tineri spectatori

Povestea lui Frank Baum a cunoscut succesul în România, în ultimii ani, printr-o bună dramatizare semnată de Eduard Covali. De altfel, în fiecare scenă și chiar replică se simte că autorul dramatizării a lucrat efectiv în teatru, deopotrivă scriind și regizând. Replica e vie, nervoasă, povestea are limpezime și simplitate, nelăsând loc pentru echivoc și confuzii. Fiindcă, oricât am filozofa pe marginea unui spectacol destinat copiilor, una dintre condițiile cele mai importante ca să le rețină atenția un spectacol este înțelegerea de la început până la sfârșit a poveștii. Altminteri, ei se plictisesc și, sinceri cum sunt, fie părăsesc sala de spectacol, fie se foiesc și, nici o grijă, găsesc ei cu ce să-și ocupe ora aceea...

Alina Hiristea este o tânără regizoare care a învățat, spre onoarea ei, de la profesoara ei, marea Cătălina Buzoianu, nu numai cum să facă spectacole, ci și că trebuie să lucreze continuu, nepozând în artistul leneș care are, pasămite, nevoie de luni și luni de „lene creatoare“.

În decorul simplu, dar bine „croit“ de tânărul Adrian Buzaș (și costumele de efect, bine gândite, intens colorate, splendide pete de culoare), evoluează cu har, dar și îndrumați cu precizie milimetrică, o mică trupă de actori tineri. Ei sunt veseli și comunică excelent cu copiii. O fac însă cu măsură, știind cât de ușor se poate instala haosul în sală. Regizoarea a găsit pentru fiecare

personaj câte un element definitoriu atât pentru prima parte, în care aceste personaje își caută cu disperare identitatea, cât și la final, când fiecăruia i se dăruiește ceea ce-și dorea să-i împlinească personalitatea. Copiii sunt conduși cu finețe pe o... *cărare galbenă* (o față simpatică și vioaie care va fi, ca într-o joacă de copii și Oz) spre mult râvnitul ținut al lui Oz, dar ei înțeleg, în final, că Oz se află în fiecare dintre noi, a ajunge la el, înseamnă de fapt a ști să ajungi la tine însuși, să te cunoști, să înțelegi că poți fi mai bun, mai generos, că-ți stă în putere să-ți ajuți semenii și să fii inteligent, să ai inimă și curaj. Aceste noțiuni abstracte capătă în spectacol o concretețe accesibilă și foarte simpatică. Spectacolul le dă copiilor o bună lecție de morală fără strop de didacticism, dimpotrivă, cu veselie și cu un firesc ce atrag participarea efectivă și afectivă a copiilor.

Fascinante costumele, luminile, surprizele pe care le trăiesc copiii împreună cu micuța *Dorothy* (Liliana Hărșan) și drumeții ei, cu *Sperietoarea de Ciori*, un lungan temător de chibritul aprins (Sergiu Focșa), cu *Omul de tinichea* (bine jucat și el de Ion Costin), cu *Leul cel Fricos* (o mască simpatică, Daniel Făt) ce se arată în final plin de curaj, *cărarea* și *Oz* (Cristina Cârcei, conturate diferit, dar cu substanță). Contează foarte mult chipul suav al Liliane Hărșan care a fost o *Dorothy* convingătoare, părând și ea o copilă din sală. Bună compoziție și personaje convingătoare au construit aparent cu lejeritate (dar noi știm că doar cu multă muncă) și ceilalți actori: Wanda Farcaș, Bianca Fărcaș, Claudia Ena și câteva dansatoare ale căror nume nu le-am reținut (păcat că un asemenea

spectacol nu e însoțit de mici pliante măcar cu date minime despre autor, regie, interpreți. Să fie oare teatrul chiar atât de sărac încât să nu-și permită să ofere informații minime despre spectacol sau e numai o neglijență? Nu știm.).

Altfel, îl felicităm pe domnul Anton Tauf, directorul instituției, pentru preocuparea permanentă de a „crește“ spectatori ai teatrului de mâine. O face profesionist și pentru aceasta merită toată stima noastră.

După rețeta reușitei

Când teatrele sunt nevoite să se ia la întrecere cu vremea tocmai bună de plajă, sunt puse în situația de a căuta (și a găsi!) comedii bune, comedii sigure, eventual muzicale, la care totuși publicul să vină în sălile reci...

Teatrul Maghiar din Oradea nu face excepție. Și a recurs la unul dintre cele mai sigure succese ale tuturor timpurilor, cum se spune. Ei, nu chiar, dar oricum, cu o biografie impresionantă, cu un destin de-a dreptul fabulos. Și o mare surpriză pentru cât de obscur este autorul, Thomas Brandon (1848–1915). După o statistică UNESCO, comedia a întrunit, de la premiera londoneză din 1892, peste 500.000 de reprezentații, în 22 de limbi. O performanță, să recunoaștem, care întrece chiar și titluri cu mult mai celebre.

Spectatorul dornic să se distreze cu adevărat două ore, să râdă cu poftă, o poate face liniștit la genul acesta... „descrețiv“, cum îl numea, ușor ironic, un regretat cronicar. Râsul în cascade este declanșat din numeroase încurcături care mai de care mai hazlii, toate legate de prezența obligatorie a unei mătuși necunoscute, la întâlnirea unor studenți cu iubitele lor. Mătușa, nesusind

de prin Brazilia la vreme, e înlocuită cu succes de unul dintre amicii băieților, student și el și mare amator de... roluri în travesti. Încurcăturile se întesesc de abia când își face apariția mătușa autentică. Între timp însă, aflându-se că e bogată, se îndrăgostesc de ea, sincer sau din interes, tot felul de Don Juani, mai mult sau mai puțin tineri...

Iată o comedie care, agrementată cu muzică bună (cântece devenite șlagăre), atât de pe gustul publicului maghiar, poate aduce lume în sală. A fost și dorința celor doi conducători ai trupei „Szigligeti“, directoarea Marton Elisabeta și șeful de secție Meleg Vilmos. Acesta din urmă încumentându-se chiar să regizeze (nu e prima dată) spectacolul, argumentul fondurilor reduse destinate producției fiind suficient pentru a găsi ideea... benefică.

Rețeta reușitei e imbatabilă pentru acest gen de spectacole. Un decor simplu dar de bun gust, aici fațada unei cochete căsuțe englezești, cu două apartamente... siameze (bun prilej de a încurca ușile identice), costume elegante, purtate de logodnice cu feminitate și, în cazul „șturlubatecului“ student travestit, cu umor și șăgălnicie, iar a englezilor cu britanică scoțosenie... Autoare: Maria Hațeganu.

Regizorului i-a revenit sarcina, destul de ingrată de altfel, de a găsi actori capabili să se joace și să joace cu veselie